

Godkänd av HUS styrelse den 30.5.2024

EKONOMIPLAN PÅ MEDELLÅNG SIKT 2025–2026

Innehåll

1. Begrepp som används i dokumentet	1
2. Allmänt om Studentkårens ekonomi	2
3. Ekonomiplaneringsprocessen	3
4. Intäkter	3
4.1. Medlemsavgift	3
4.2. Vinstutdelning från Ylva	4
4.3. Partnerskapsarbete	5
4.4. Sammanfattning av intäktsmålen	5
5. Kostnader	6
5.1. Lokaler	8
5.2. Renoveringar	9
5.3. Personal	10
5.4. Serviceverksamhet	10
5.5. Studentkårens historia, del 7	11
5.6. Sammanfattning av kostnadsmålen	11
6. Dispositionsfonden	12
Dispositionsfondens mål	13
7. Uppföljning	13
8. Scenarier och beredskap	13
8.1 Internt lånearrangemang och andra finansiella arrangemang	13
8.2 Kapitalutdelning	14
8.3 Återgång till förfarandet med vinstutdelning	15
8.4 Avskaffandet av automatiskt medlemskap	15
8.4.1 Nivån på organisationsgraden	15
8.4.2 Nivån på medlemsavgiften	16
8.4.3 Funktionella förändringar	17
Övriga faktorer som inverkar på scenariot	18
BILAGA: lokaler i verksamhetsekonomin användning	19

1 *Ekonomiplanen på medellång sikt ger riktlinjer för hur studentkårens*
2 *ekonomi ska styras under verksamhetsåren 2025–2026. Detta*
3 *dokument är offentligt och avsett för studentkårens alla medlemmar.*
4 *Delegationen bedömer årligen förverkligandet av ekonomiplanen på*
5 *medellång sikt. Bedömningen sker utifrån ekonomidirektionens*
6 *utlåtande i samband med behandlingen av bokslutet. Delegationen*
7 *(mandatperiod 15.11.2024–15.11.2025) behandlar vid behov*
8 *uppdateringen av ekonomiplanen på medellång sikt och därefter*
9 *godkänner varje delegation ekonomiplanen på medellång sikt en gång*
10 *under sin mandatperiod.*

11

12 **1 BEGREPP SOM ANVÄNDS I DOKUMENTET**

13 *Budgetram:* Ekonomi- och servicechefen presenterar årligen en grov uppskattning av utgifterna och
14 inkomsterna under följande år. Ramen presenteras i början av hösten och innehåller de viktigaste
15 finansiella posterna. Ramen fungerar som grund för remissdebatten om budgeten för följande år.

16 *Medlemsavgift:* HUS lagstodgade rätt att varje läsår samla in en avgift av sina medlemmar. Medlemsavgiften
17 används för att finansiera verksamhetsekonomin kostnader.

18 *Index:* Statistisk enhet som anger förändringar i en variabel under en standardperiod (vanligtvis ett år). Till
19 exempel: levnadskostnadsindex, prisindex, löneindex, hyresindex. Index anges i procent.

20 *Period, kommande period, KTS-period (period för ekonomiplanen på medellång sikt, KTS är en förkortning av*
21 *finskans keskipitkän aikavälin taloussuunnitelma och förkortningen används även i översättningen):* Innehållet i
22 detta dokument gäller verksamhetsåren 2025–2026, såvida inte något annat specificeras.

23 *Dispositionsfond:* Verksamhetsekonomin ”spargris”, till vilken Ylvas vinst/kapitalutdelning riktas och
24 varifrån skillnaden mellan verksamhetsekonomin utgifter och medlemsavgifterna lyfts. Mer om
25 dispositionsfonden i kapitel 6.

26 *Ägarstrategi:* Dokument som godkänts av delegationen och som drar upp riktlinjer för de värderingar,
27 uppgifter, mål och andra ekonomiska principer som styr studentkårens affärsverksamhet.

28 *Ekonomidirektionen:* Organ med 10–15 medlemmar underställt HUS styrelse. Förvaltningsreglementet
29 fastställer ekonomidirektionens uppgifter.

30 *Verksamhetsekonomi:* Ekonomin för HUS studentverksamhet är separat från HUS fastighetsekonomi och
31 övriga affärsverksamhet. Med studentverksamhet avses den verksamhet som HUS centralkansli
32 administrerar. Detta dokument omfattar endast HUS verksamhetsekonomi.

33 *Egentlig medlemsavgift:* Medlemsavgiften bestod fram till 2020 av den egentliga medlemsavgiften och av
34 SHVS-avgiften, som samlades in för SHVS i samband med medlemsavgiften. Från och med 2021 ansvarar
35 Folkpensionsanstalten för att samla in SHVS-avgiften. Detta betyder att medlemsavgiften och den egentliga
36 medlemsavgiften nu innebär samma sak.

37 *Vinstutdelning:* Den andel av Ylvas vinst som används för att finansiera verksamhetsekonomin utgifter.
38 Vinstutdelningen intäktsförs i dispositionsfonden, ur vilken verksamhetsekonomin använder medel.

39 *Kapitalutdelning:* Den andel av Ylvas kapital som används för att finansiera verksamhetsekonomin utgifter.
40 Kapitalutdelningen intäktsförs i dispositionsfonden, ur vilken verksamhetsekonomin använder medel.

41 *Internt lånearrangemang:* Internt lån som Ylva beviljar för att finansiera verksamhetsekonomin utgifter.
42 Lånet intäktsförs i dispositionsfonden, ur vilken verksamhetsekonomin använder medel.

43 *Ylva:* Studentkårens affärsverksamhet. Ylva är en koncern och består av HUS fastighetsekonomi och av de
44 bolag koncernen äger (bland annat Ylva Palvelut Oy). Ylva idkar bland annat hyres-, placerings- och
45 restaurangverksamhet.

46

47 2 ALLMÄNT OM STUDENTKÅRENS EKONOMI

48 Coronapandemin, räntehöjningarna, utmaningarna inom byggbranschen och indexutvecklingen har haft en
49 märkbar inverkan på studentkårens ekonomi och det syns bl.a. i Ylvas vinstutdelning. På grund av de stora
50 ekonomiska utmaningarna befinner sig studentkåren i en mycket exceptionell situation i fråga om
51 vinstutdelningen och allokeringen av medel i dispositionsfonden. Verksamhetsekonomin budget har
52 varierat en del under de gångna åren, men på senaste tid har vi vänt trenden nedåt, vilket betyder att
53 utgifterna har minskat. Kostnaderna ökar ändå på grund av den allmänna höjningen av kostnadsnivån och
54 den större arbetsmängd som utvecklingen av verksamheten har medfört. Ytterligare har satsningar gjorts på
55 utveckling av servicen, till exempel lokalerna samt projekt under året, som till exempel valen. Kostnaderna
56 täcks allmänt taget av intäktsföringen av Ylvas vinst/kapitalutdelning och av studentkårens stadgeenliga
57 medlemsavgift. För att täcka utgifterna under dessa exceptionella år har studentkåren inte betalat hyra till
58 Ylva för de fastigheter som studentkåren använder. Studentkåren tar också emot ett internt lån av Ylva för
59 att finansiera verksamheten 2024.

60 Av verksamhetsekonomin utgifter har cirka två tredjedelar under tidigare år täckts med intäktsföring från
61 dispositionsfonden och en tredjedel med medlemsavgifter. Medlemsavgiftens andel har stigit 2023 och 2024
62 till närmare 40 % på budgetnivå och trenden då det gäller medlemsavgiftens relativa andel har varit

63 stigande som en följd av höjningen av medlemsavgiften och den minskade intäktsföringen från
64 dispositionsfonden.

65 Allmänt taget är studentkårens ekonomiska mål att stabilisera ekonomin och förvalta den egendom och de
66 tillgångar som samlats med åren samt att garantera att även framtida studentkårsmedlemmar har en
67 ekonomiskt välmående studentkår.

68

69 **3 EKONOMIPLANERINGSPROCESSEN**

70 Enligt studentkårens stadgar hör det till delegationens uppgifter att besluta om den årliga budgeten.
71 Styrelsens ekonomidirektion har innan det, med stöd av förvaltningsreglementet, som uppgift att bereda ett
72 budgetförslag till styrelsen. Då styrelsen har behandlat budgetförslaget presenteras det för delegationen.

73 Ekonomi- och servicechefen, generalsekreteraren och ekonomidirektionens ordförande bereder ett utkast,
74 som fungerar som grund för ekonomidirektionens budgetförslag. I beredningen av utkastet beaktas
75 budgetramen, ekonomiplanen på medellång sikt, den vinstutdelningsprognos som presenterats av
76 studentkårens ekonomidirektör samt personalens utlåtanden.

77 Innan beredningen av budgeten inleds för delegationen en remissdebatt om ärendet. Som en del av
78 ekonomiplaneringen fästs i budgeten även under innevarande KTS-period särskild uppmärksamhet vid
79 schemaläggningen och kostnadseffekterna av åtgärderna i de dokument som årligen bereds och fattas beslut
80 om.

81

82 **4 INTÄKTER**

83 **4.1 Medlemsavgift**

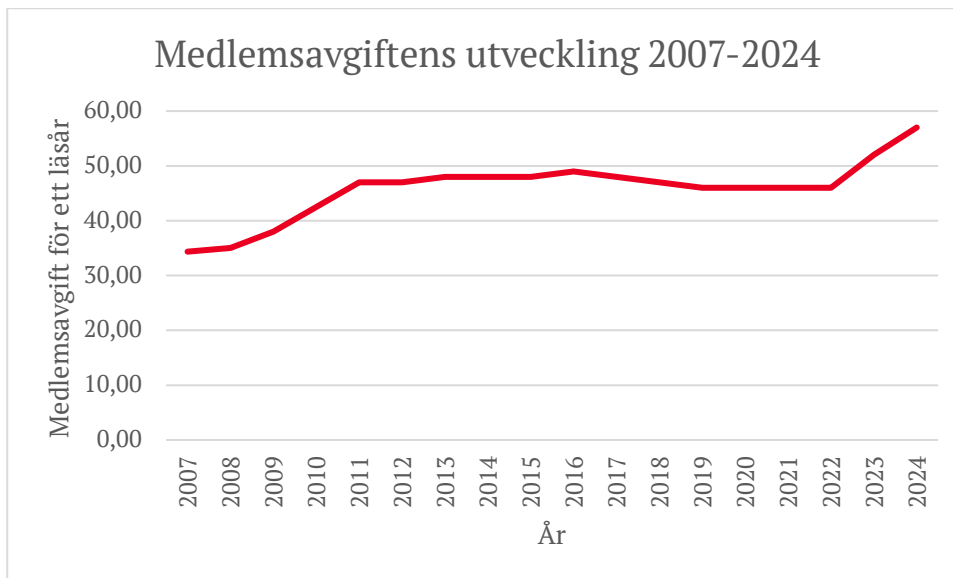
84 Studentkåren samlar in en medlemsavgift av sina medlemmar för att kunna genomföra sina stadgeenliga
85 uppdrag och tillhandahålla service till HUS medlemmar och föreningar.

86 Delegationen fastställer årligen medlemsavgiftens storlek för följande kalender- och läsår. Medlemsavgiften
87 har vanligen utgjort cirka en tredjedel av studentkårens intäkter, men under 2023 och 2024 har
88 medlemsavgiftens relativa andel stigit till ungefär 40 % av studentkårens intäkter. Medlemsavgiften har
89 varit den samma 2018–2022, men 2023 höjdes avgiften med 6 euro och 2024 höjs avgiften ytterligare med 5
90 euro. Höjningen av medlemsavgiften grundade sig på att Ylvas vinstutdelning halverades (2022), Ylva
91 delade inte ut någon vinst (2023) och ett internt lånearrangemang verkställdes (2024).

92 Studentkåren hade under den förra perioden för ekonomiplanen på medellång sikt 2021–2024 som mål att
93 avskaffa medlemsavgiften 2025. Målet med att avskaffa medlemsavgiften skulle i första hand nås genom att

94 öka inkomstföringen från Ylvas vinstutdelning och i andra hand genom att vid behov måttligt minska
95 verksamhetsekonomins kostnader. Under föregående KTS-period noterades att målet med att avskaffa
96 medlemsavgiften kan genomföras i olika steg och det är möjligt att överväga att flytta åtgärden framåt i
97 tiden ifall det uppstår en betydande förändring i den planerade utvecklingen. Under tidigare KTS-period var
98 förändringen synnerligen stor och Ylva kunde inte generera en vinstutdelning i enlighet med Ägarstrategin
99 (Omstra) och under pågående period blir det inte nödvändigtvis någon vinstutdelning överhuvudtaget. I
100 stället för vinstutdelning kan Ylva finansiera studentkårens verksamhet genom kapitalutdelning eller andra
101 finansieringsarrangemang så som internt lånearrangemang eller avbrott i uppbärandet av hyror.

102 Under nästa KTS-period, som börjar 2027, är målet att hålla storleken på medlemsavgiften på samma nivå
103 som under innevarande KTS-period eller, om det är möjligt, att sänka avgiften. Ett HUS utan medlemsavgift
104 är ett viktigt mål och ska eftersträvas, men för att det ska vara möjligt att uppnå målet måste Ylvas
105 vinstutdelning normaliseras och dispositionsfonden återgå till att ungefär motsvara kostnaderna för ett år.

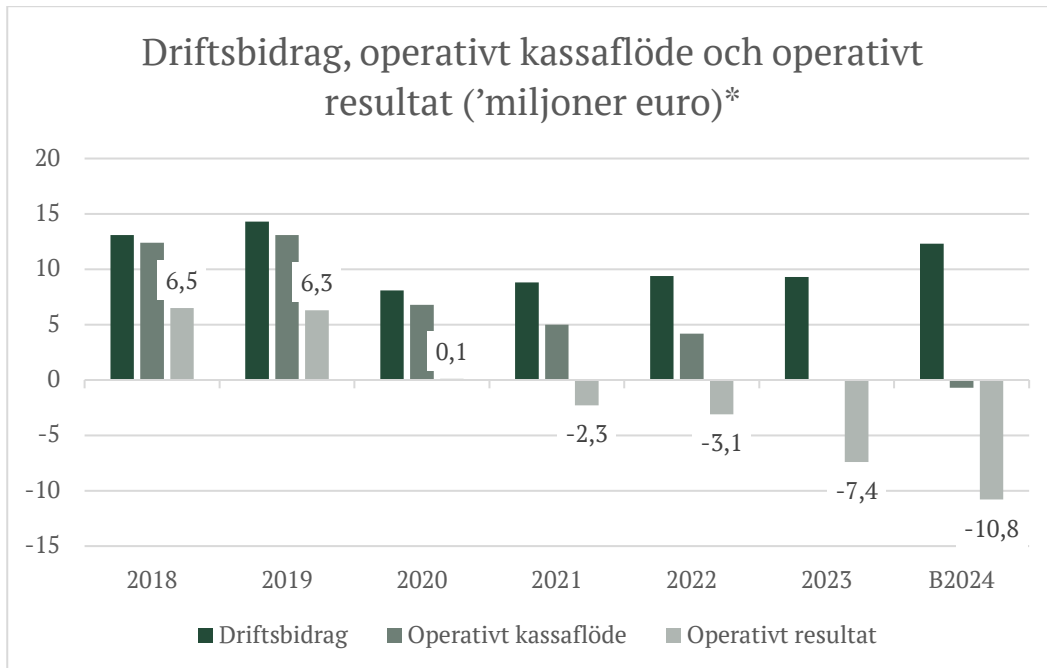
106
107

108 4.2 Vinstutdelning från Ylva

109 Det årliga underskottet i studentkårens verksamhetsekonomi täcks med Ylvas vinstutdelning. Mera
110 detaljerade mål för avkastningen på vinstutdelningen presenteras i ägarstrategin.

111 I enlighet med ägarstrategin höjs intäktsföringen ändå stegvis så att vinstutdelningen inte äventyrar
112 återbetalningen av Ylvas lån. Utbetalning av vinstutdelningen inleds då det är ekonomiskt möjligt.

113
114

Operativt kassaflöde = driftsbidraget - operativa finansieringskostnader

Operativt resultat = resultat utan engångsposter, bokslutsdispositioner och placeringsportfölj

4.3 Partnerskapsarbete

Studentkåren har inlett utvecklingen av ett målmedvetet partnerskapsarbete 2024. Med partnerskapsarbete och medelinsamling avses betalt partnerskap som inbringar medel eller samarbete som producerar monetärt tilläggsvärde. Partnerskapsarbetet utvecklas i början som en del av arbetet inom kommunikationssektorn och sektorn för kulturell verksamhet. Med hjälp av intäkterna från partnerskapsarbetet är målet att möjliggöra en utveckling av verksamheten vid sektorerna och att hålla resurserna på nuvarande nivå utan att sektorernas kostnader stiger, trots att den allmänna kostnadsnivån gör det.

I slutet av KTS-perioden är målet att partnerskapsarbetet är en etablerad del av verksamheten inom de sektorer som deltagit i det. Det är också meningen att intäkterna från partnerskapsarbetet möjliggör en hög kvalitet på verksamheten utan att studentkårens kostnader stiger. Studentkårens styrelse beslutar årligen om principerna och de noggrannare målen för partnerskapsarbetet. Principerna för partnerskapsarbetet får ändå inte stå i konflikt med studentkårens värderingar eller med ägarstrategin.

4.4 Sammanfattning av intäktsmålen

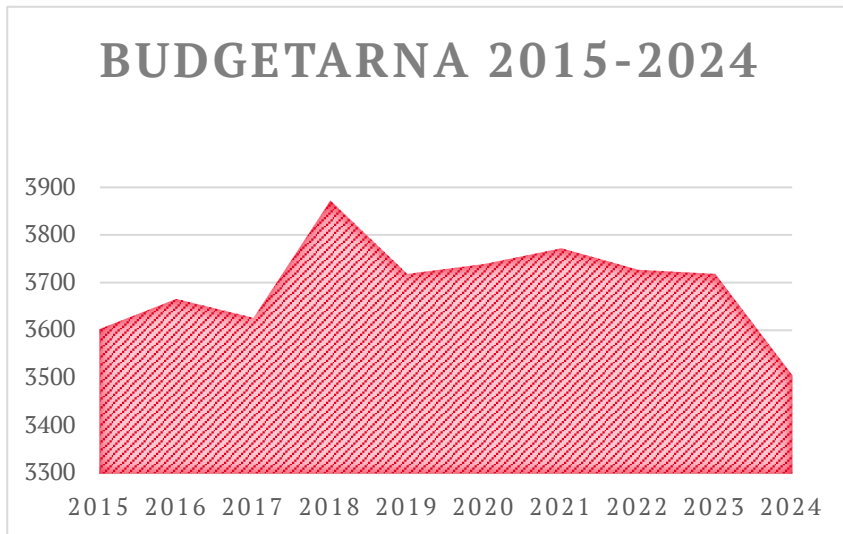
I det här stycket har vi samlat ihop studentkårens intäktsmål.

- Under nästa KTS-period, som börjar 2027, är målet att hålla storleken på medlemsavgiften på samma nivå som under innevarande KTS-period eller, om det är möjligt, att sänka avgiften.
- Studentkåren har etablerade partnerskap inom valda sektorer och funktioner.

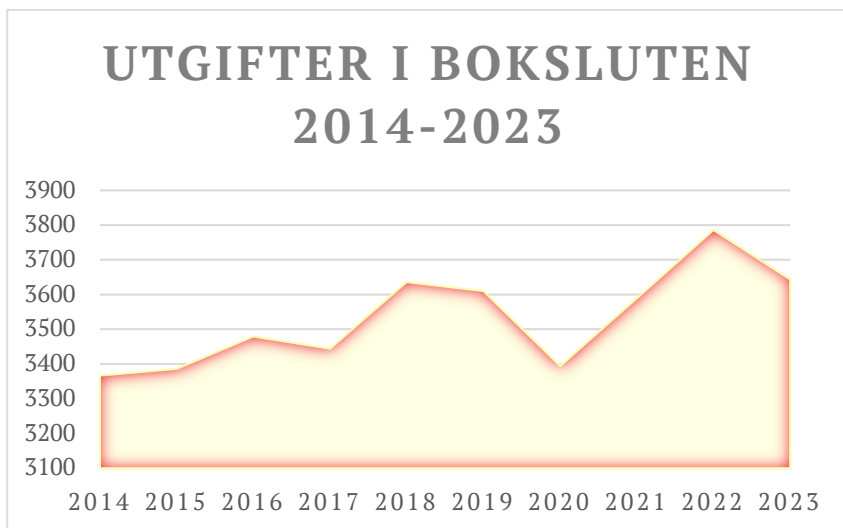
135 **5 KOSTNADER**

136 Studentkårens kostnader (i budgeten) är i nuläget cirka 3,5 miljoner euro per år. Innan 2024 låg utgifterna i
137 budgeten på en stabil nivå på cirka 3,7 miljoner euro. Då studentkåren firade 150-årsjubileum 2018 var
138 kostnaderna i budgeten osedvanligt höga, ungefär 3,9 miljoner euro.

139

140

141

142

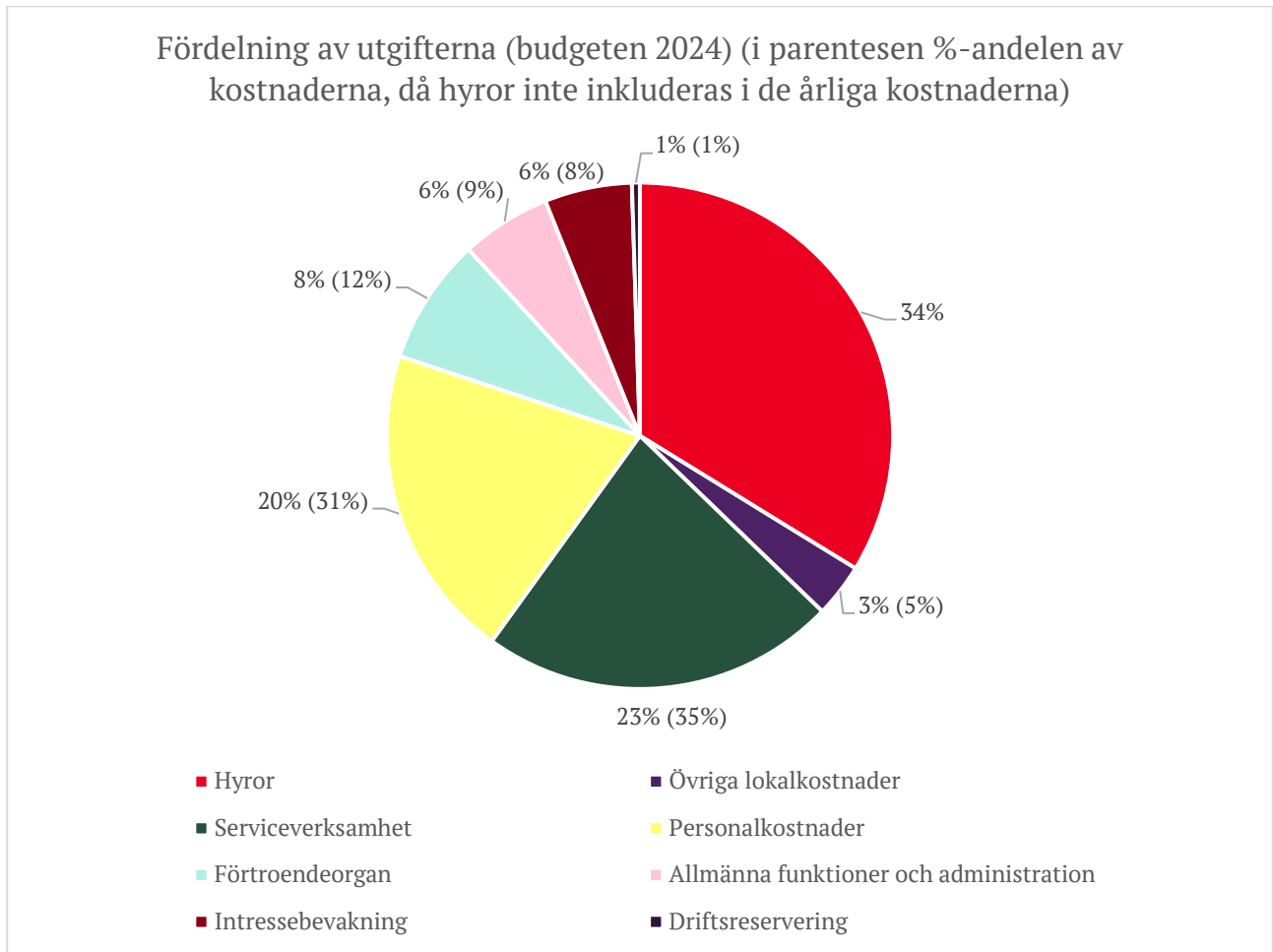
143

144

145

146 Studentkårens kostnader fördelas på följande sätt:

147

148

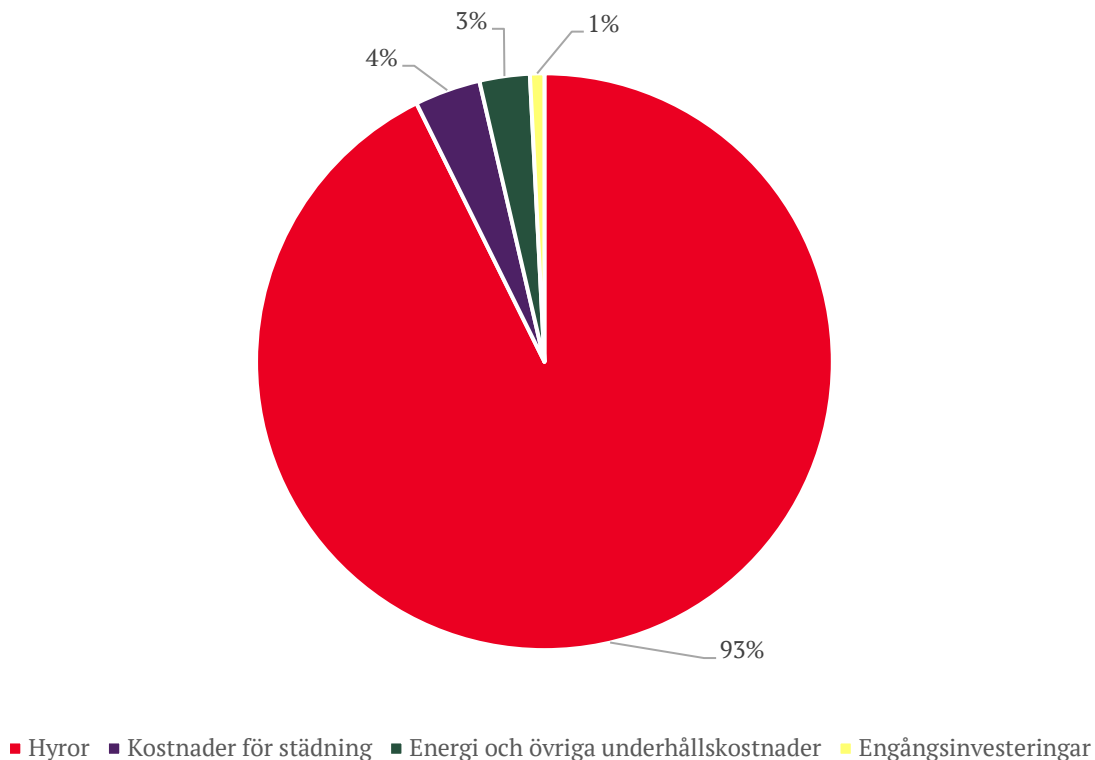
149 Studentkårens största utgiftspost i bokföringen är lokalkostnader, som årligen uppgår till cirka 1,4 miljoner
150 euro. Den näst största kostnadsposten är personalen, som årligen uppgår till cirka 850 000 euro och i vilken
151 ingår personalens löner och övriga personalkostnader. Den tredje största kostnaden är
152 serviceverksamheten, som årligen uppgår till cirka 750 000 euro. Genom serviceverksamheten producerar
153 studentkåren nödvändiga tjänster för medlemmarna och föreningarna.

154 För att kunna stödja HUS och Ylvas mål ser studentkåren till att verksamhetsekonomins kostnader inte
155 stiger oproportionerligt mycket. Utgångspunkten är att de uppskattade utgifterna hålls på samma nivå som
156 tidigare och den sjunkande trenden fortsätter om verksamheten möjliggör detta. Samtidigt säkerställs ändå
157 att servicen hålls på en hög nivå.

5.1 Lokaler

Studentkåren hyr lokaler för förenings- och serviceverksamhet av Ylva. Uppgifter om lokalernas hyra per kvadratmeter finns i budgeten. Hyrorna är indexbundna och stiger enligt hyresavtalet med minst 1,5 % två gånger om året. Hyreshöjningarna beräknas vara högre än minimihöjningarna under perioden. Både verksamhetsekonomi och Ylva är delar av studentkåren, vilket innebär att studentkåren nu i praktiken hyr lokaler för verksamheten av sig själv. Lokalernas hyror följer dock marknadsvärdet, så att kostnaderna hålls jämförbara i förhållande till att hyra lokaler av utomstående aktörer.

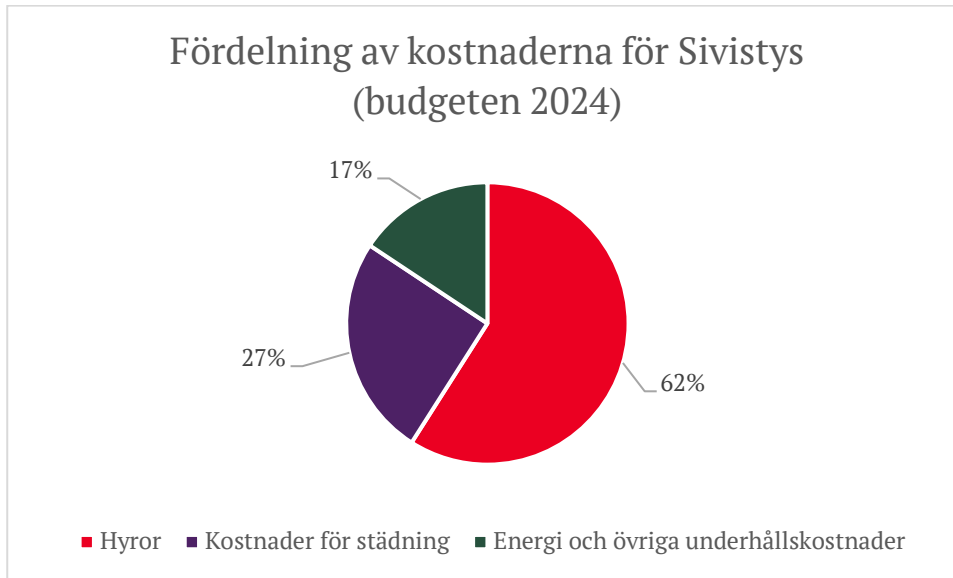
Fördelning av lokalkostnaderna (budgeten 2024)

Studentkåren har lokaler i Nya och Gamla studenthuset, Domus Gaudium och på Mechelingatan 3D-HUB. Dessutom finns det förrådsutrymmen på Domus område. Studentkåren avstod 2024 från B-huset i Domus där det funnits ett utrymme för band. Det pågår diskussioner med den nya ägaren om lokalens framtid. Tills vidare har användningen av lokalen fortsatt som förut.

Av föreningarna som verkar inom studentkåren och av medlemmarna uppbär HUS en avgift för användningen av festsalen Alina samt bastu- och allaktivitetslokalen Sivistys. De övriga kluster- och möteslokaler erbjuds kostnadsfritt till föreningarna. Under ett normalt verksamhetsår har bruksavgifterna för Alina gett intäkter på knappt 20 000 euro och för Sivistys har intäkterna varit drygt 20 000 euro.

175

176

177 Eventuella ändringar i de lokaler som står till verksamhetsekonominns förfogande diskuteras med
178 delegationen i god tid. En förteckning över lokalerna, som verksamhetsekonominns kan använda, finns
179 bifogad till detta dokument. Lokalerna på listan kan inte tas ur verksamhetsekonominns bruk utan att
180 ekonomidirektionen ger ett utlåtande i frågan.

181 5.2 Renoveringar

182 Strukturella renoveringar i Studentkårens lokaler görs i samarbete med Ylva. Utrymmena i A-trappan i Nya
183 studenthuset har i samband med Grand Hansa-projektet byggts om så att de är tillgängliga. Hissen har
184 renoverats och toalettutrymmena är tillgängliga. Under perioden utförs enskilda kartläggningar av
185 tillgängligheten enligt behov. Då den ekonomiska situationen tillåter det kan en mera omfattande
186 kartläggning av tillgängligheten för A-trappans del göras. Samtidigt ska det också finnas möjlighet att
187 finansiera reparationerna av eventuella brister.

188 Skicket på ytorna i Nya studenthusets föreningslokaler och gemensamma utrymmen bör granskas.
189 Ytrenoveringar kan budgeteras som en post under Engångsinvesteringar eller under behovsprövade
190 understöd till föreningar. Förutom genom renoveringar hålls föreningslokalernas ytor i skick genom
191 regelbunden vaxning av golven.

192 Under perioden kartläggs även situationen på Mechelingatan 3D-HUB, dess användningssyften samt
193 eventuella reparationsbehov och tillgänglighetsåtgärder. Reparationsbehoven kartläggs i samarbete med de
194 föreningar som använder lokalerna.

195 **5.3 Personal**

196 Studentkåren hade 18 ordinarie arbetstagare i slutet av 2023. I medeltal hade studentkåren 21 anställda
197 under 2023. Personalen är en av studentkårens mest betydelsefulla resurser. Studentkårens
198 personalkostnader är den största enskilda budgetposten efter lokalkostnaderna.

199 Arbetsmängden ska i princip hållas på en nivå som motsvarar personalresurserna. Personalresurserna kan
200 vid behov ökas om det uppskattas att det finns ett behov för det och den ekonomiska situationen tillåter det.
201 Alternativt kan arbetsmängden skäras ned, så att det är möjligt att uppnå målen. Personalen får den
202 utbildning de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter. Personalens arbetsbeskrivningar ska inte vara
203 statiska, utan de ska vid behov kunna ändras för att möta studentkårens behov. Trespråkighet beaktas vid
204 rekryteringar.

205 Ett mål är även att rekryteringen av projektarbetare är proaktiv och bereds noggrant. Studentkåren kan
206 anställa mera personal för att utföra arbetsuppgifter som är viktiga för att studentkåren ska kunna uppfylla
207 sitt lagstadgade uppdrag och för att utföra andra eventuella uppdrag som delegationen har gett åt styrelsen.

208 Under perioden 2025–2026 satsar studentkåren särskilt på personalens och styrelsens välbefinnande och på
209 att koncentrera arbetet på centralkansliet så att de viktigaste målen som fastställts för studentkåren kan
210 uppnås. Den nya strategin som har godkänts 2024 stöder uppställningen och fastställandet av målen och att
211 strategin förankras och blir en del av arbetet på centralkansliet.

212 För närvarande har HUS två socialpolitiska sakkunniga, två utbildningspolitiska sakkunniga, en
213 föreningssakkunnig, två kommunikationsexperter, en art director, en producent, en sekreterare för
214 föreningstjänster, en sekreterare för medlemstjänster och en dokumentsekreterare. Ytterligare har HUS en
215 barnskötare, två översättare och en arkivarie. Utöver dessa har studentkåren en generalsekreterare och en
216 ekonomi- och servicechef.

217 Centralkansliet har egna deltidsanställda översättare för de behov som finns för översättningar till engelska
218 och svenska. På delegationens möten erbjuds separat inköpta simultantolkningstjänster på svenska och
219 engelska, så att tillgängligheten på tre språk kan garanteras för hela medlemskåren. Utöver
220 simultantolkning till svenska och engelska ska även tolkning till teckenspråk vid behov erbjudas på
221 delegationens möten. Översättnings- och tolkningstjänsternas resursallokering ska motsvara behovet av
222 översättningar och tolkning.

223 Vid planeringen av ekonomin beaktas i lämplig omfattning behovet av konsulttjänster, eventuell ekonomisk
224 utbildning och rådgivning för styrelsen och delegationen. Ytterligare beaktas behovet av utomstående
225 arbetshandledning för centralkansliets arbetstagare och för styrelsen.

226 **5.4 Serviceverksamhet**

227 HUS producerar olika slags tjänster för sina medlemmar och de föreningar som verkar inom HUS.
228 Serviceverksamheten är en hörnsten i studentkårens verksamhetsekonomi.

229 Studentkåren når sina medlemmar framför allt genom föreningarna. Föreningarna producerar tjänster för
230 hela studentkårens medlemskår och möjliggör frivilligverksamhet på egna villkor. Kvaliteten på och
231 omfattningen av tjänsterna som riktas till föreningarna och medlemmarna utvecklas kostnadseffektivt. HUS
232 strävar även efter att kontinuerligt förstärka utbudet av medlemstjänster.

233 Lilla HUS är studentkårens dagvårdsservice, som fungerar i universitetets lokaler. Verksamheten får bidrag
234 från Helsingfors stad. Studentkårens mål är att också i fortsättningen erbjuda denna form av
235 dagvårdsservice.

236 Studentkåren har en servicebyrå som används både av studentkårens medlemmar och av föreningarna.
237 Användarnas behov beaktas i servicebyråns öppettider och serviceformer. Lokalernas boknings- och
238 nyckelpraxis har utvecklats. I och med övergången till ett elektroniskt låssystem går det i flera fall att boka
239 och använda lokaler utan att fysiskt besöka servicebyrån.

240 Studiekortet är en av de synligaste förmånerna med medlemskapet i studentkåren som märks i vardagen. Att
241 äga en smarttelefon ska inte vara en förutsättning för att kunna utnyttja denna förmån. Det betyder att
242 studentkåren ska se till att det fysiska studiekortet även i fortsättningen är ett alternativ till det elektroniska
243 studiekortet.

244 5.5 Studentkårens historia, del 7

245 Den sjätte delen av *historiken över Studentkåren vid Helsingfors universitet Eliitti, traditio, murros* (Elit,
246 tradition och brytning), behandlar tidsperioden 1960–1990. Ifall man önskar att del 7 omfattar en lika lång
247 tidsperiod skulle den behandla åren 1990–2020. HUS hade en heltidsanställd historiker som förverkligade
248 femte och sjätte delen av *Studentkårens historik*. Studentkårens historik är en betydande satsning och under
249 innevarande period har studentkåren inte ekonomiska möjligheter att fortsätta arbetet med den, ifall inte
250 en stor del av finansieringen kommer från externa finansiärer. Utredningen av eventuella externa
251 finansieringskällor fortsätter under perioden. Möjligheterna att producera historiken granskas under nästa
252 KTS-period som börjar 2027.

253 5.6 Sammanfattning av kostnadsmålen

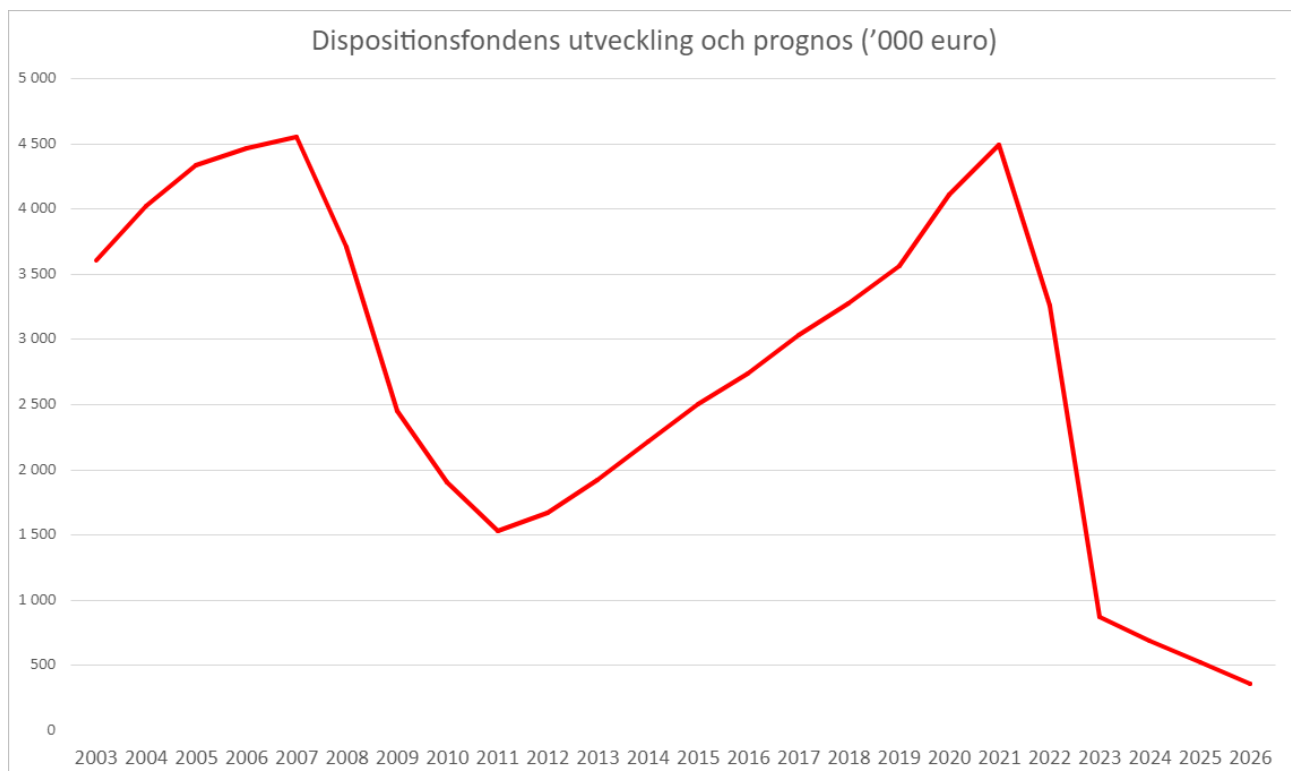
- 254 – Studentkårens ekonomi stabiliseras och under KTS-perioden är utgångspunkten att utgifterna inte ökar,
255 men fokus ligger på att upprätthålla den höga kvaliteten på servicen.
- 256 – Arbetsmängden ska i princip hållas på en nivå som motsvarar personalresurserna.
- 257 – Lokalernas skick upprätthålls med hjälp av information från utredningar och respons från användarna.
- 258 – Kvaliteten på och omfattningen av tjänsterna som riktas till föreningarna och medlemmarna utvecklas
259 kostnadseffektivt.
- 260 – Servicebyråns öppettider och serviceformer utvecklas utifrån medlemskårens behov och genom att höra
261 de anställda vid servicebyrån.
- 262 – De mål som har betydande kostnadseffekter flyttas framåt under ekonomiskt utmanande år.

263

DISPOSITIONSFONDEN

Studentkåren har en dispositionsfond till vilken Ylva intäkt för vinstutdelningen och som används för att spara studentkårens budgeterade medel som blivit oanvända. Dispositionsfonden fungerar också som en likviditetsbuffert för studentkåren. Grundprincipen är att medlemsavgiften används i sin helhet för att finansiera studentkårens verksamhet och den resterande delen av verksamhetsekonomins budget täcks av intäktsföringen av Ylvas vinstutdelning.

Dispositionsfonden har tidigare år utökats för att jämna ut eventuella variationer i Ylvas vinstutdelning. Målet har varit att medel som motsvarar studentkårens utgifter för ett år samlas i dispositionsfonden. Avsikten har varit att använda endast så mycket av vinstutdelningen som intäktsfört till dispositionsfonden som årligen är nödvändigt och lämna eventuellt överskott för framtida behov. Under ekonomiskt utmanande år tryggar dispositionsfonden studentkårens verksamhet, men då det ekonomiska läget igen har förbättrats bör man återgå till att målmedvetet öka medlen i dispositionsfonden. Bilden nedan visar dispositionsfondens utveckling samt prognos för framtiden. Utgångspunkten för prognosen är förverkligandet av motsvarande finansiella arrangemang under 2024–2026. I det finansiella arrangemanget betalar studentkåren inte hyra till Ylva och lyfter ett internt lån eller annan finansiering till ett belopp på 0,5 miljoner euro per år.

285
286
287
288
289

290 **Dispositionsfondens mål**

- 291 – Medlen finns i dispositionsfonden för att säkerställa studentkårens betalningsförmåga och för att sörja
292 för att studentkåren klarar av sina ekonomiska åtaganden. För att garantera att medlen i
293 dispositionsfonden räcker till är det inte möjligt att öka studentkårens utgifter under dessa år.
294 – När Ylva igen har möjlighet att betala tillräckligt stor vinstutdelning till studentkåren påbörjas åter
295 allokeringen av medel i dispositionsfonden, så att dessa motsvarar utgifterna för ett år.
296

297 **7 UPPFÖLJNING**

298 Studentkårens ekonomi följs månatligen upp av ekonomidirektionen i HUS styrelse. Ekonomidirektionens
299 uppgifter fastställs i paragraf 48 i HUS förvaltningsreglemente. Ekonomidirektionens ordförande
300 presenterar studentkårens ekonomiska utsikter för delegationen en gång på höstens första möte samt i
301 övrigt vid behov. Ekonomidirektionens ordförande presenterar även bokslutet på vårens bokslutsmöte på
302 basis av ekonomidirektionens utlåtande.

303

304 **8 SCENARIER OCH BEREDSKAP**

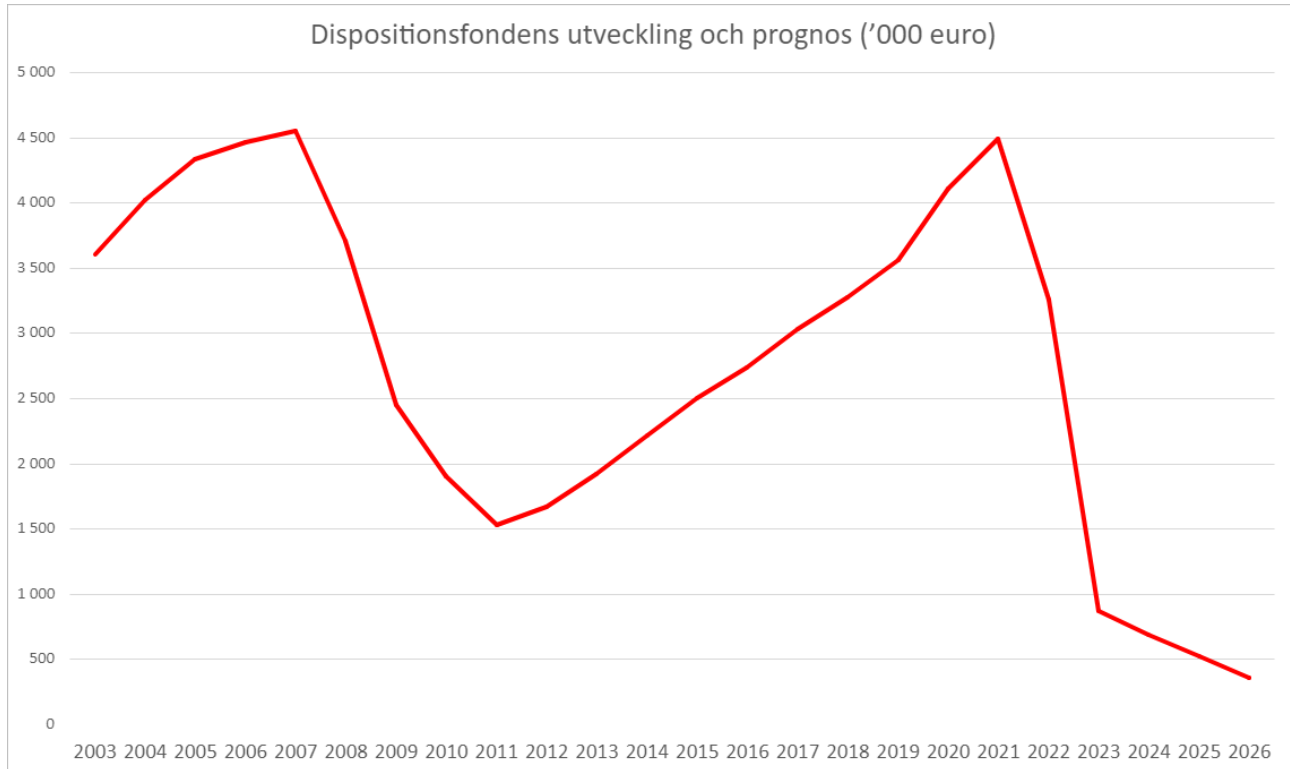
305 Som vi har beskrivit ovan är studentkårens ekonomiska situation mycket osäker och det är utmanande att
306 presentera prognoser för en längre tid. För att trygga verksamheten har vi nedan beskrivit olika scenarier
307 och följderna av dessa. Ekonomidirektionen behandlar 2025 hur scenarierna har förverkligats som en del av
308 rapporteringen av förverkligandet av ekonomiplanen på medellång sikt. Ekonomidirektionen presenterar
309 också för delegationen hur de olika scenarierna har förverkligats samt hur förverkligandet inverkar på
310 studentkårens reella ekonomi.

311 **8.1 Internt lånearrangemang och andra finansiella arrangemang**

312 Utgångspunkten för scenariot är att de exceptionella finansieringsarrangemangen från 2024 fortsätter 2025
313 och 2026. Scenariot omfattar följande antaganden:

- 314 1. Studentkåren betalar inte hyra 2025 och 2026 för de lokaler som studentkåren hyr. Inverkan på
315 utgifterna är budgeten är -1,37 miljoner. Indexförhöjningar har inte räknats in i detta. Obetalda
316 hyror övergår till ett internt lån.
- 317 2. Studentkåren tar emot ett internt lån från Ylva på cirka 0,5 miljoner euro 2025 och 2026.

318 3. Verksamhetsekonomins övriga kostnader hålls som helhet på nivån för budgeten 2024.

319

320 De största osäkerhetsmomenten är förverkligandet av det interna lånearrangemanget på 0,5 miljoner euro
 321 2025 och 2026. När verksamhetsekonomins totala utgifter hålls på samma nivå som 2024 leder det
 322 oundvikligen till nedskärningar i funktionerna på grund av att allmänna och nödvändiga kostnader stiger
 323 enbart som en följd av inflationen. Dessutom förekommer andra eventuella kostnader, som är bundna till
 324 vissa tidsperioder, såsom delegationsvalet och andra val som hålls i Finland samt till exempel
 325 mösspåläggningen vid Havis Amanda 2026. Enligt scenariot skulle medlen i dispositionsfonden i slutet av
 326 2026 uppgå till cirka 400 000 euro, vilket är funktionellt sett en mycket kritisk gräns för att studentkåren ska
 327 klara av att sköta sina ekonomiska skyldigheter.

328 8.2 Kapitalutdelning

329 Utgångspunkten för scenariot är ett arrangemang där Ylva realiserar sitt fastighets- och/eller företagskapital
 330 och en del av försäljningsvinsten flyttas till den del av förmögenheten som förvaltas av studentkåren, dvs.
 331 dispositionsfonden. Scenariot kräver en realisering av kapitalet, vilket till exempel betyder att fastigheter
 332 och affärsverksamhet säljs helt eller delvis. Kapitalutdelningen skulle täcka, förutom medlen i
 333 dispositionsfonden, återbetalningen av Studentkårens interna lån från 2024.

334 Det är värt att notera i scenariot att även om det på kort sikt skulle kunna ge trygghet och spelrum för
 335 studentkårens ekonomi skulle ändå det minskade kapitalet med stor sannolikhet inverka på storleken på

336 vinstutdelningen under kommande år. För att kapitalet ska kunna återfås kräver det även att kapitalet aktivt
337 ökas efter realiseringarna, vilket kan kräva nya investeringar.

338 Scenariot kan innefatta många olika slutresultat och det är inte relevant att bedöma deras inverkan på
339 studentkårens ekonomi utan noggrannare uppgifter. En noggrannare fördelning av Ylvas kapital kan ses i
340 fastighetsekonomin bokslut från 2023.

341 **8.3 Återgång till förfarandet med vinstutdelning**

342 Utgångspunkten för scenariot är att vinstutdelningen återgår delvis eller helt till den nivå enligt vilken
343 studentkåren har brukat skapa ramarna för sin ekonomi. Storleken på Ylvas vinstutdelning har 2013–2023
344 varierat mellan 0 och 2,8 miljoner euro.

345 Det största hindret för scenariot med en återgång till förfarandet med vinstutdelning är under KTS-perioden
346 att Ylva inte gör vinst eller att vinsten inte är tillräckligt stor så att det i verkligheten skulle vara möjligt att
347 dela ut vinst till studentkåren. Målet är att uppnå den struktur som man varit van vid sedan tidigare där
348 studentkårens huvudsakliga inkomst består av vinstutdelningen, men tidsramen för detta förfarande är
349 ännu osäker och scenariot är inte sannolikt under KTS-perioden, i alla fall inte så att man skulle uppnå en
350 nivå på 2,8 miljoner euro.

351 **8.4 Avskaffandet av automatiskt medlemskap**

352 Utgångspunkt för scenariot är att det automatiska medlemskapet avskaffas under KTS-perioden eller inom
353 en snar framtid efter att perioden tagit slut. Intäkterna från medlemsavgifterna utgör cirka 40 % av
354 inkomsterna i studentkårens budget. Medlemsavgifternas andel har före undantagsåren brukat vara cirka en
355 tredjedel av studentkårens inkomster. Medlemsantalet återspeglas också indirekt på till exempel
356 Ylioppilaslehti och medlemsavgifterna till de nationella studentförbunden, men dessa granskas inte som en
357 del av scenarierna i ekonomiplanen på medellång sikt.

358

359 Scenariot granskas via fyra olika teman: Organisationsgrad, medlemsavgift, funktionella förändringar och
360 andra faktorer som inverkar på scenariot.

361 **8.4.1 Nivån på organisationsgraden**

362 En betydande faktor vid bedömningen av de ekonomiska effekterna av scenariot är nivån på
363 organisationsgraden.

364 I tabellen nedan finns samlat effekterna av organisationsgraden på storleken på medlemsavgiftsintäkterna
365 under ett läsår. Antagandet är att medlemsavgiften hålls på samma nivå som 2024 (57 euro per läsår).

366

367

368

369

Organisationsgrad (%)	Medlemsantal*	Medlemsavgiftsintäkter
10 %	2 482	141 468 €
20 %	4 964	282 937 €
30 %	7 446	424 405 €
40 %	9 928	565 873 €
50 %	12 410	707 342 €
60 %	14 891	848 810 €
70 %	17 373	990 278 €
80 %	19 855	1 131 746 €
90 %	22 337	1 273 215 €
100 %	24 819	1 414 683 €

370 * Medlemsantalet är från statistiktjänsten Vipunen 20.9.2023 där man beaktat antalet studenter som avlägger lägre och
 371 högre högskoleexamen och som närvaroaanmält sig. Forskarstuderande räknas inte in i medlemsantalet.

372 Forskarstuderande och utbytesstuderande kan ansluta sig till studentkåren. För dessa är medlemskapet
 373 frivilligt. Organisationsgraden hösten 2023 för de forskarstuderande som anmält sig som närvarande var 17
 374 % och för utbytesstuderandena 39 %.

375 Det är i praktiken omöjligt att beräkna organisationsgraden på förhand och variationerna kan vara stora på
 376 årsnivå. Organisationsgraden inom till exempel yrkeshögskolornas studerandekårer varierade 2021 mellan
 377 6,7 % och 66,4 %.

378 8.4.2 Nivån på medlemsavgiften

379 Om scenariot förverkligas är det orsak att granska medlemsavgiften, men scenariot betyder inte automatiskt
 380 att medlemsavgiften ändras. HUS medlemsavgift 2024 är den näst förmånligaste jämfört med andra
 381 studentkårers medlemsavgifter. Om man å andra sidan jämför medlemsavgiften med medlemsavgifterna för
 382 yrkeshögskolornas studerandekårer varierar nivån på avgiften mellan 10 och 52 euro (2021). Det är skäl att
 383 lägga märke till att till exempel 2021 utgjorde medlemsavgifterna 29 % av studerandekårernas intäkter
 384 medan verksamhetsbidraget till yrkeshögskolorna utgjorde 31 % av intäkterna och yrkeshögskolornas köpta
 385 tjänster 12 %. Dessutom ställer yrkeshögskolorna alla lokaler gratis till studerandekårernas förfogande.

386 Då det gäller medlemsavgiften är det ändå, ifall scenariot förverkligas, skäl att överväga fleråriga
 387 medlemskap, då medlemsavgiften i relation skulle vara förmånligare om studeranden blir medlem för en
 388 längre tid åt gången istället för ett läsår i taget.

389

390 För studentkåren skulle en koppling av medlemsavgiften till det medlemskap som studeranden köper till
391 exempel kunna ha följande inverkan:

Medlemskapets längd	Avgifter 2024	Långt medlemskap	Anmärkning
Läsår	57	57	
Två läsår	114	99,75	25 % rabatt för ett år
Tre läsår	171	142,5	50 % rabatt för ett år
Fem läsår	285	228	Rabatt för ett helt år

392
393 Om man börjar använda fleråriga medlemsavgifter skulle detta ändå leda till funktionella förändringar, till
394 exempel då det gäller kraven på innehållet i medlemsregistret och periodiseringen av medlemsavgifterna i
395 bokföringen.

396 8.4.3 Funktionella förändringar

397 Ifall automatmedlemskapet avskaffas kan det leda till förändringar i studentkårens verksamhet, så att
398 studentkåren på ett bättre sätt kan svara på det behov som uppstår på grund av situationen. Med detta avses
399 till exempel utveckling av tjänstedesignen, en mångsidigare medlemskommunikation, ändringar i
400 administrationen av medlemsärenden och en granskning av studentkårens totala utgifter. De ovan nämnda
401 funktionella förändringarna är ändå inte alla sådana som inte skulle kunna bli aktuella i studentkåren även i
402 den situationen då scenariot inte skulle förverkligas.

403 Om automatmedlemskapet avskaffas skulle det medföra administrativa förändringar, till exempel i
404 förvaltningen av medlemsregistret och eventuellt i samarbetet med aktörerna som tillhandahåller
405 studiekorten. Dessutom måste kanalen för att bli medlem förnyas åtminstone på någon nivå så att den
406 motsvarar förändringen. Denna förnyelse bör ske tillsammans med universitetet.

407 Ifall scenariot förverkligas ska Studentkåren ännu bättre identifiera element i sin verksamhet som stöder
408 medlemsanskaffningen och upprätthållandet av medlemskapet. Inom HUS fungerar till exempel 250
409 föreningar och ett villkor för föreningarna som verkar inom HUS 2024 är att hälften av föreningens
410 medlemmar och minst 10 personer är medlemmar i HUS. En funktionell förändring skulle kunna innebära en
411 förändring i reglerna för att verka inom HUS och höja medlemskravet till exempel till 80%-100% då de
412 verksamhetsutrymmen som studentkåren tillhandahåller, rätten att boka mötes- och festlokaler och
413 understöden skulle vara starkare bundna uttryckligen till medlemskapet i studentkåren. Intäktsföringen
414 från studentkåren till föreningarna skulle uttryckligen tydligare vara en nytta som medlemskåren får. Det är
415 skäl att notera att även om kravet på medlemsgrad skulle höjas till 80 % betyder det inte automatiskt en
416 medlemsgrad på 80 %, eftersom föreningarnas medlemmar ändå inte i varje läge är unika medlemmar och
417 det har inte gjorts någon jämförelse av föreningarnas medlemsregister. Detta innebär att det inte går att
418 beräkna medlemsgraden på ett tillförlitligt sätt. Varje studerande vid universitetet är inte heller medlem i
419 en förening som verkar inom HUS.

420 Andra funktionella förändringar, som scenariot skulle kunna leda till, är till exempel en noggrannare
421 prissättning då det gäller medlemskapet och en kraftigare och mera konsekvent avgränsning av
422 verksamheten till exempel då det gäller evenemang och service som erbjuds enbart till dem som är
423 medlemmar. Många av evenemangen som studentkåren ordnar är ändå öppna för alla och det är till exempel
424 inte möjligt att avgränsa Öppningskarnevalen enligt dess nuvarande koncept, så att den bara skulle gälla
425 medlemmarna. Beroende av nivån på organisationsgraden och avgränsningen av service kan detta ändå ha
426 en inverkan på i vilken utsträckning studentkårens tjänster används, vilket i sin tur kan leda till funktionella
427 förändringar så att en del tjänster minskas medan andra tjänster ökas.

428 Studentkåren borde också utreda möjligheten att börja använda understöd/stödmodellen, vilket betyder att
429 personer och samfund som är nära ihopkopplade med studentkåren skulle kunna stödja verksamheten
430 ekonomiskt. Denna förändring är ändå inte direkt bunden till scenariot, utan kunde oberoende bli en del av
431 studentkårens verksamhet. Det är inte heller möjligt att utgå från att en eventuell understödsmodell skulle
432 utgöra en betydande del av studentkårens inkomster, utan enbart fungera som en kompletterande kanal för
433 att skaffa inkomster.

434 En del av studerandekårerna vid yrkeshögskolorna, som själva driver café- eller restaurangverksamhet, har
435 en separat prislista för medlemskåren med syftet att stödja medlemsvärvningen och ett fortsatt
436 medlemskap. En separat prissättning skulle till exempel kunna vara en möjlighet som kan granskas
437 tillsammans med Ylva Palvelut Oy för restaurangverksamhetens del.

438 **Övriga faktorer som inverkar på scenariot**

439 Det finns flera andra osäkerhetsfaktorer som inverkar på scenariot och det är inte möjligt att fullständigt
440 uppskatta deras inverkan. Andra faktorer som inverkar är bl.a. den möjliga tidpunkten för när
441 automatmedlemskapet avskaffas och övergångsperioden samt den eventuella strukturen på en annan
442 finansieringsmodell och finansiär för att uppfylla studentkårens skyldigheter.

443 En naturlig referenspunkt till en eventuell annan modell är de övriga nordiska länderna och särskilt de
444 offentligt finansierade högskolorna. Till exempel i Sverige fattade man i slutet av 2010-talet beslut om att
445 det inte längre är obligatoriskt att höra till en studerande-/studentkår, men regeringen i Sverige stöder
446 studerandekårernas verksamhet ekonomiskt och studentkåren åtnjuter även vissa skattelättnader. I
447 Sverige kommer finansieringen från flera olika källor, som till exempel staten, universitetet, kommunerna
448 och medlemsavgifterna. Finansieringen från näringslivet kompletterar dessa källor. I Norge hör alla
449 studerande till studentkåren i högskolor som får offentlig finansiering och ingen separat medlemsavgift
450 uppbärs av medlemmarna. Däremot styrs en del av terminsavgiften som studerandena betalar till främjande
451 av studerandenas välfärd och 2/3 del av finansieringen kommer från högskolan.

452 Vi kan konstatera att de övriga faktorerna som inverkar på scenariot är i en viktig nyckelposition då det
453 gäller vilken inverkan dessa skulle ha på studentkårens totala ekonomi.

454

455

BILAGA: LOKALER I VERKSAMHETSEKONOMINS ANVÄNDNING

456

lokalnr	lokalbeskrivning	
1055	M 5 förråd i bilhallen	
4210	M 5 A centralkansli	Nya Studenthuset
4221	M 5 A Enäjärvi, servicebyrå	
4310	M 5 A 3:e vån., Kannuklustern	
4312	Alina-Salen	
4313	M 5 A 3:e vån., entré	
4410	M 5 A 4:e vån., ESO och Nypolen	
4510	M 5 A 5:e vån., Humanistklustern	
4512	Wilhelmsson-salen	
4513	M 5 A 5:e vån., entré	
4610	M 5 A 6:e vån., Savo-Vso	
4625	M 5 A 5:e vån., förråd	
5411	Ylioppilasteatteri	
5511	Ylioppilasteatteris kansli	
C051	Kameror, arbetsrum och mörkrum	Domus, Alkärr
C104	Arkiv, arbetsrum	
D004	Kameror, studio	
G011	Prologi, förråd	
G060	förråd	
G061	förråd	
G062	förråd	
G063	DG Alexander, nationer och övriga	
G064	DG, Ulrika	
G066	Arkiv	
G101	DG Gustavus Rex (Condu-sklustern)	
G102	DG Christina Regina (Matlu-klustern)	
G104	DG mötesrum Groudou	
G301	DG bastulokal Sivistys	
E100	Meclu 3D: mötes- och föreningslokaler	

457